

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук,
ст. наук. співроб. Литвак Олени Олегівни
на дисертаційну роботу Машир Наталії Вікторівни
«Профілактика невиношування вагітності у жінок із різною
патологією шийки матки»,
поданої до разової спеціалізованої ради ДФ 26.613.161
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор, доктор медичних наук, перший проректор, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

Актуальність обраної теми дисертації

Основними завданнями сучасного акушерства, поряд зі зниженням материнської та перинатальної смертності, є покращення здоров'я майбутньої матері, плода та новонародженого. В останні десятиліття однією з провідних тем, що турбують лікарів всього світу, в тому числі акушерів-гінекологів, є патологія шийки матки. Поглиблене з'ясування чинників та розкриття нових патогенетичних аспектів формування недостатнього гестаційного збільшення маси тіла, їх ризиків для матері та плода, і на основі цих даних удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів, покращення перинатального прогнозу обґрунтовують актуальність наукової проблеми і є підставою для визначення мети і виконання даної дисертаційної роботи.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика

Новизна дослідження та одержаних результатів.

Провівши оцінку найважливіших здобутків дисертаційного дослідження, варто відмітити наступні результати, що мають вагому наукову новизну:

- встановлено нові аспекти патогенезу невиношування вагітності у жінок з патологією шийки матки, які полягають у негативному впливі поєднаних форм цервікальної патології на формування фетоплацентарного комплексу та мікробіологічні показники, що корелює з клінікою загрози переривання, передчасних пологів, плацентарної дисфункції, затримки розвитку плода та несприятливими перинатальними наслідками;

- представлено суттєву роль поєднаних форм патології шийки матки у клінічному перебігу вагітності та перинатальних наслідків розродження жінок цієї групи;

- отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок з патологією шийки матки на підставі використання направленої медикаментозної корекції.

Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють розширити наявні дані про патогенез репродуктивних втрат у жінок із різною патологією шийки матки та науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Практичне значення результатів дослідження.

Робота має чітку практичну направленість. Серед ключових практичних аспектів дисертаційного дослідження найбільш вагомими є:

- показано різних форм патології шийки матки на клінічний перебіг вагітності, пологів та перинатальні наслідки розродження;

- представлені найбільш інформативні клініко-інструментальні та мікробіологічні маркери з метою контролю за ефективністю лікувально-профілактичних заходів у різні триместри вагітності;

- удосконалено та впроваджено алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок з патологією шийки матки щодо зниження частоти невиношування гестації та перинатальної патології.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Дисертаційна робота є комплексним медико-соціальним дослідженням, виконаним на належному методологічному рівні. На користь обґрунтованості

наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, свідчить застосування авторкою адекватних та сучасних методів досліджень: клінічних, кольпоскопічних, цитологічних, мікробіологічних та статистичних. Основні положення роботи, що сформульовані авторкою дисертації, викладено на підставі аналізу літературних джерел та результатів власних досліджень. Теоретичне обґрунтування напрямку досліджень, їх обсяг та отримані результати з необхідним статистичним аналізом дозволяють вважати, що отримані наукові положення, висновки та практичні рекомендації є обґрунтованими та достовірними. Інформаційну базу дослідження було сформовано з 226 джерел наукової літератури, з яких більшість – англomовні. Інформаційна база дослідження достатня за обсягом, репрезентативна. Результати власних досліджень, отримані авторкою на репрезентативній вибірці, статистично адекватно оброблено та проаналізовано з використанням відповідних сучасних методів системного підходу. В процесі дослідження було обстежено 140 жінок з патологією шийки матки, з яких 30 жінок, які отримували загальноприйняті лікувально-профілактичні заходи, та 30 жінок, в яких був використаний удосконалений алгоритм. Контрольну групу склали 40 жінок без патології шийки матки.

Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Статистична обробка результатів дослідження проводилася за допомогою програм Statistica та Microsoft Office Excel та включала адекватні методи математично-статистичного аналізу.

Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською і англійською мовою і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення.

Дисертація викладена на 155 сторінках друкованого тексту формату А4, з яких 126 сторінок займає основний текст.

У вступі авторкою аргументована актуальність теми наукової роботи, чітко сформульовано мету та 5 завдань дослідження відповідно до предмету та об'єкту

дослідження, перераховано адекватно використані наукові методи, відображено наукову новизну та практична значимість отриманих результатів, а також наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження та солідний особистий внесок, публікації.

Авторкою представлено сучасний, методологічно правильно оформлений аналіз сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми, який містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу достатній, тест структурований, читається легко і з цікавістю. Більшість посилань становлять роботи останніх п'яти років.

У другому розділі дисертації «Матеріали та методи досліджень» представлено клінічну характеристику обстежених пацієнтів і методи дослідження, він містить послідовну інформацію про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл на групи, методики дослідження, характеристики груп дослідження. Дизайн дослідження і розподіл на групи організовані правильно, методи, використані у дослідженні, сучасні і відповідають завданням роботи. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Третій розділ присвячений клінічній характеристиці жінок. Результати дослідження проілюстровано достатньою кількістю інформативних таблиць. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності та завершується резюме.

Основним розділом роботи є розділ 4, присвячений ефективності удосконаленого алгоритму лікувально-профілактичних заходів. Він складається з підрозділів, в яких представлено результати профілактики та лікування невиношування вагітності.

Усі розділи власних досліджень викладені в логічній послідовності. Результати дослідження проілюстровані достатньою кількістю інформативних таблиць.

У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, дисертантка коротко виклала основні отримані результати, подала їх аналіз та коментар. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявила в процесі дослідження авторка, та порівняння власних даних

з результатами, отриманими іншими дослідниками цієї проблеми. Отже, на сторінках даного розділу дисертантка веде заочну дискусію з іншими дослідниками, вміло полемізує, порівнюючи свої результати з раніше опублікованими даними.

Висновки зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, є логічними, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети.

Практичні рекомендації сформульовано детально, послідовно, зрозуміло і чітко, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці.

Список використаних джерел оформлений належним чином. Більшість використаних наукових джерел опубліковані англійською мовою. Наведений об'єм використаних джерел свідчить про всебічний аналіз та детальний відбір даних літератури для обґрунтування доцільності та актуальності проведеного дослідження.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які показники вказують на розвиток порушень репродуктивного здоров'я у жінок із патологією шийки матки ?
2. Які мікроорганізми частіше зустрічаються у жінок із патологією шийки матки?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 робіт у наукових фахових виданнях України відповідно до рекомендацій МОН. Крім того, опубліковані тези доповіді в матеріалах науково-практичних конференцій.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2018-2020 рр.); на науково-практичній школі-семінарі в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога», 17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ-Чернівці-Ужгород.

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів,
що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Вдовиченко Юрієм Петровичем. Авторка самостійно провела патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Машир Н.В. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Усі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені авторкою самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної
добросовісності (академічного плагіату, самоплагіату,
фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Машир Н.В. на тему: «Профілактика невиношування вагітності в жінок із різною патологією шийки матки» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Машир Н.В. є оригінальним.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох лікувально-профілактичних закладів України: КНП “Київський міський пологовий будинок №2” та КНП “Київський міський пологовий будинок №3”.

Результати вивчення патогенезу та профілактики репродуктивних втрат у жінок із патологією шийки матки включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Машир Н.В. на тему «Профілактика невиношування вагітності у жінок із різною патологією шийки матки» відповідає паспорту спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Машир Н.В. «Профілактика невиношування вагітності у жінок із різною патологією шийки матки», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – зниження частоти невиношування вагітності у жінок із різною патологією шийки матки на підставі вивчення клініко-інструментальних та мікробіологічних особливостей, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувачки, дисертаційна робота Машир Н.В. «Профілактика невиношування вагітності у жінок із різною патологією шийки матки» повністю відповідає вимогам

пунктів 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка Машир Наталія Вікторівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:

провідний науковий співробітник

наукового відділу малоінвазивної хірургії

ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної

та клінічної медицини» ДУС

доктор медичних наук, ст. наук. співроб.

О. О. Литвак

